

ABONNEMENTS
Indochine Union postale
Un an... 8.000 Un an... 10.000
Six mois... 5.000 Six mois... 6.000
Annonces Légales
0.50 la ligne de 6 points sur justification
de 9 colonnes quelle que soit la page
Annonces Commerciales
On traite à forfait

Dông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 277
Ngày thứ hai
20 Avril 1925

Le Courrier Indochinois

東法時報

BẢO QUẢN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nối (Téléphone)

GIÁ BÁN

Dông-Pháp
Một năm... 8.000 Một năm... 10.000
Năm năm... 6.000 Năm năm... 6.000

Mua báo phải trả tiền trước
Mandats và tiền địa phương
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Báo báo có thể bán lại hay là tiếp
tục được ngay trước

MỘT TUẦN XẤY BÀN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

Câu chuyện buồn chung của người mình

Cứ do cái phương pháp buôn chung của người này, thì cuộc buôn chung là cần thiết về tư-bản, về thể-lực. Tư-bản lớn, thể-lực nhiều mới gây nên đoàn thể to, trí-thức rộng; ấy là cơ-sở phú-cường của người Âu-Mỹ đương chiếm lấy cái địa-vị mạnh bạo giữa hoàn-cầu. Hiện người mình ai cũng hiểu đường kinh-tế lý-tài của họ được phát đạt, được vững bền là do lý ấy, rồi ai ai cũng khuynh-hướng về chủ nghĩa hiệp-tư-bản, chung thể-lực để buôn chung hầu hưởng lấy mỗi lợi-quyền tự-do giữa trường kinh-tế như họ vậy.

Phải làm vậy. Phải làm việc gì được nên, tất phải nhờ có tâm lòng biết rõ nhau, tâm lòng biết so sánh mới biết nong trảng; biết nong trảng mới biết nhân nại; biết nhân nại thì mới đạt đến hi-vọng của mình đã nêu nân trước đây. Thế thì câu chuyện hiệp-tư-bản, chung thể-lực của người mình thường đem ra bàn bạc lối này đó, nào có phải là đều vô ích đâu, và là có phải là đều không cần cho sự sống người mình đâu! Nhưng cái bình-tĩnh mà tham-khảo các lẽ hiệp-tư-bản, gây thể-lực, kết đoàn-thể, chung trí-thức để hưởng lấy mỗi lợi-quyền tự-do giữa trường kinh-tế bao nhiêu, thì cái công cố gắng để thực-hành trong ấy cũng phải khó khăn đến bấy nhiêu vậy. Ai cũng biết nghề buôn chung là nghề tối yếu ở chốn thị-trường, nên tư-bản, nên thể-lực, nên đoàn-thể, nên trí-thức cũng do nơi ấy. Song khôn vì một nỗi: biết nơi chưa biết làm, biết làm chưa biết nên, cho nên thương hiệp-nhiên biết bao là tư-bản, gây nên biết bao là đoàn-thể, chung nên biết bao là trí-thức, rồi phần nhiều trong ra cũng hóa ra không ra gì. Ấy cơ phải cái nghề buôn chung của ta chưa khảo-cứu cho được rõ rệt chăng?

Cứ cuộc tây-chạy và tranh-thương của người mình năm nay ma ban xết ra, thì ta đã đủ cơ-cải chứng rõ ràng cách buôn chung của người mình so với người ngoài thì cách buôn chung của người mình thật còn ấu-trí quá. Tôi đây đầu muốn khoe khoan cái tài hay của họ mà đi để em cái danh vọng của mình mà đất chỉ gì, và lại còn có cái tâm người không tham xét đến lý ấy gây nên mối ác-cảm là khác. Song thường những nhà có ý khí ở trường ngôn-luận, có bao giờ vì chút lợi-tư, sự tay quyền quí mà phải hươu ngổ bứt nịnh-hót để kiếm ăn, đặt lối văn sự-sắc để cầu thể diện; tất phải bình-tĩnh cứ lẽ công-chánh mà nghị-luận.

Nhà buôn ta tư-cách vẫn còn nghèo lắm, mà nhất là nhà buôn chung. Điều-tra từ buổi tranh-thương của người mình với Hoa-khieu những nay mà coi, coi quả còn mấy cái nhà

buôn chung? Việc thất bại ấy bởi đâu mà ra? Thiếu tư-bản hay thiếu thể-lực? Thiếu đoàn-thể hay thiếu trí-thức? Không, người mình đâu đến nỗi kém tư-bản, thiếu thể-lực, không đoàn-thể, non trí-thức. Buổi phong trào ấy đâu đâu cũng biết hô-hào hưởng-ứng, đâu đâu cũng biết hiệp-hợp tranh-thương, có nhiều nhà buôn, bạc vốn đến năm bảy triệu, dân-tinh hân-hải biết là bao, rồi bởi sao không bao lâu, tư-bản ấy, thể-lực ấy, đoàn-thể ấy, trí-thức ấy hóa như tuyết tan, mây tan, hoa tan, người khuyết đi vậy! Dùng ấy, cơ phải người mình còn kém tư-cách buôn chung chăng? Thật quả làm vậy. Cái chứng triệu đã hiển nhiên, đã làm cho đến bây giờ có làm nhà này, gan, không hiểu phép buôn chung, nhắc đến vẫn còn rùn mình nỗi ợc về cuộc tranh-thương của người mình thuở nọ. Bởi sao? Bởi vì chung vốn mà không có chia-lợi, có đoàn-thể mà không có tinh-liên-lạc. Lấy cái chứng triệu ấy mà suy ra, thì luận-giả xin nhắc lại một lần nữa, rằng người mình còn kém tư-cách buôn chung. Trong nghề làm ăn của người mình còn hiện tại đó ma coi, coi còn chèn náo gọi là chôn buôn chung? Nhà làm ăn của ta còn duy-trì, còn khoảng-trương nên nỗi đó phần nhiều là người biết nhân-nại, tư-lập lấy mình ả thôi. Tại kinh-thành Saigon bấy giờ những tay tư-lập lấy mình còn đứng vững ở chốn thương-trường ấy là ai? Vui thay! ai không biết cho những tay tư-lập nên nỗi đó tức là ông Nguyễn-Cửu, ông J. Việt, ông Nguyễn-Sanh, Mme Huỳnh-Kim-Danh, ông Huỳnh-vân-Nhưng, ông Huỳnh-huê-Ký, ông Nguyễn-Nhuận, ông Trần-quang-Nghiêm, ông Phạm-vân-Hiến, ông Nguyễn-Đất, ông Hội-dồng Trần v.v. Lấy đây mà suy, thì thấy tư-cách làm ăn của người mình cơ cái năng lực nhân-nại và nghề làm ăn riêng hơn nghề làm ăn chung. Thật thế, quan-sát cho kỹ mà coi, cơ buôn chung? Đầu là nhà buôn « Nam-dồng-lợi »? đầu là nhà buôn « Thuận Hòa »? đầu là nhà buôn « Lê-van-Minh »? Thỉnh-thờ đương ấy, thể-lực đương ấy, mà bấy giờ vẫn ở đâu? Có phải đồng-tiền vốn ấy cũng theo với tư-cách ấy mà tiêu-mất đi chăng? Ôi là cuộc buôn chung của người mình!

(Còn nữa)
D.P.T.B.
Rời hình cho trẻ nhỏ xem
Tai Gaignol (Cổc đường)
Blanchet và Marc-Pourpey
CHƯƠNG TRÌNH
Hôm 19 và 23 Avril 1925
1. Eclair Journal n° 12
2. 3. 4. 5. Index (5 épisodes, en 4 parties)
6. Fable de la Fontaine (de 19 à la 24 Fable)

VĂN UYÊN

THƯ ĐÁP LAM HOÀI
(địa phương)

Nghệ quyền sâu,
Nghệ quyền sâu
Như nhắc nhở xưa sau,
Đêm tàn vắng,
Mảnh nguyệt long lanh,
Chiếu gương vào vách,
Tranh tình khéo,
Thêu mau chỉ nung đăm đăm người,
Lực tâm lòng cho khách lữ-hoài,
Ngàn trùng non nước,
Vết phên bông, tang
Đục rục càng tang,
Sức-sui mây đoạn đường như,
Ơi tâm xuyến, rồi rạn,
Kìa nơi ai ngoài,
Đông-trong đầm thặng,
Bóng thỏ, xế manh,
Báo cũng ai như-nhưng,
Ngón lửa long càng kiên càng nung,
Bằng-hoàn lại buống,
Đại-Bằng chỉ ấy nam-như.

Thơ-Lang

TỰ THÂN

Người buồn nào cảnh có vui đâu,
Tủi phận linh đình luôn ngắm sầu.
Thăm tường toà kia vườn lá mới,
Nào hay biển nọ hồ thành mới.
Mặt-mà vì biển không duyên trước,
Cay đắng làm chi có nợ sau.
Nhưng trăng ông xanh sao chẳng thối,
Bảy năm đồn đắp ả, ăn sâu.

Vô-thi-Anh, Longxuyen.

PHONG CẢNH TRAVINH

Travinh phong cảnh thật vui cười,
Người vật có hoa thật tốt tươi.
Phố xá nghìn-ngàn trời một góc,
Bán buôn tập-nạp việc mười mươi.
Đường xưa dấu cũ còn bên mép,
Cuộc mới đời nay ở trước người.
Mấy độ bể gian ghê mấy tạo,
Nhắc ra gan tất thổ như khơi.

Tiền-sĩ: Huân-Mông.

(Travinh).

VĂN XUÔI

NGƯỜI ĐI KÈ Ở...

Sự đời tan hiệp, cuộc thế bi hoan
như bèo mây khí tự khi tàn nghĩ
không lạ! Lam trai đem thân trời
lên với trăng hồng rồi thì rã rã
mà đi tìm lòng ở nơi. Đã biết
thế là phận sự phải thế, cảnh ngộ
buộc thế, nhưng còn tâm tình thương
mến, tiếc dè trong tay con li
biệt lụy chẳng phải nhĩ nhĩ mà châu
sa giọt lệ nhưng càng rơi quấy mới
sầu!

Từ ở nhà buớc ra, bạn tôi cũng
lời không có nói một câu chuyện gì
về nỗi biệt li này đến khi xuống tới
bến tàu cũng thế, chỉ pha pha vài câu
qua loa này nọ để giữ lại; bề ngoài
cuối cười nói mà bề trong, ngón
ngón tâm sự, lại lằng lằng lằng lằng;
đôi bên đương như cố ý để nên cái
khi hi thương không cho bằng lòng,
nhưng không sao giấu được cái nét
sầu sầu đôi khi lén lén ra ngoài mắt.
Sắp đặt hành lý đầy đủ rồi, bạn
tôi cũng từ từ đứng dựa bóng ngó
ra ngoài sông nước chảy, dòng sông
dòng khúc, tình cảnh ngậm ngùi
không sao cầm lòng nữa được, bạn
tôi mới nắm tay tôi mà than thở:

— Tôi vào trong này tình lại gần
hai năm trời rồi kể cũng lắm lúc
giang nan, nhiều phen vất vả. Ôm
một bầu tâm sự chạy quanh sáu
tỉnh làm việc gì cũng lủi lủi, tình sự
gì cũng thất bại, nay trở nơi đây
mặt mũi nơi khác chưa thể tình tình.
Đến khi này đây chưa yên chí
khả gọi là yên rồi mà phải dục
đá ru cơ cũng là sự chẳng đáng
hãy biết cho. Trước kia tôi đã
quyết bỏ nhà ra đi con không
phải vì sinh lý bần bách mà không
toan đi kiếm ăn phương xa Anh
bà người đã hiểu tôi, chắc không
nghĩ cho tôi lập chí ở nơi đây đâu!

— Phải, tôi không bao giờ nghĩ như
vậy, nhưng đã biết rằng: lam trai
nếu gặp được cơ hội để hành kỷ chí
mình, đâu phải quên sự nhà bỏ thế
từ, thì cũng phải có gan mà quên
mà bỏ đi; như thế mới mong
lập danh thành nghiệp với đời. Mà
vi như cơ hội đã không gặp, gia sự
lại bỏ phế nửa thời đặc tội lắm, bạn
nghĩ sao?

— Phải, tôi mừng vì lần này nên
này gia đình tốt mới xảy ra cảnh
bi thảm, như vậy đó. Hai trẻ tôi chết
ấy cũng vì tôi, tôi đang đau nặng
cũng vì tôi. Kể ra công với xã hội
thì chưa thành, mà tội với gia đình
đó mang! Nhai lấy làm ăn hạn
nên sự về tôi mới có thể tức như hôm
nay, làm cho anh em kinh ngạc,
vì biết tôi là phải về mà không về,
khi phải về mà chẳng về, tất có sự
đi biệt trong gia đình rồi. Thật
quá vậy! Lòng báo nghĩ nghĩ vì trận
bắt tôi đang hung-hăng, trường
còn đang ở-ré mà ở ông nhiên rồi
đầu im hơi thì sao cho khỏi nỗi tội
sợ mà lui trước chăng?

— Bạn không nên lo nghĩ việc ấy
cho bạn lòng, ai nói gì mặc ai, việc
mình mình lo, sự mình mình tính cho
tròn thì thôi! Mỉnh là bạn đi, cứ
để hồn vẫn ban tại đây, mau mau
thầu xếp cho xong việc nhà dựng
trở vào, rồi mặc sức cho bạn mà
men về về chốn văn đàn để đáp
lời tri ngộ quyền lý của đức
giả yêu quí từ « Đông-Pháp » kia!
Ren! ren! ren!... thôi chường lau
đá để lần thủ ba rồi bạn cho tôi
xuống.

Hắt tay nhau lần chót rồi tôi
xuống xuống trên cầu mà trông cho
tàu kéo neo lại đến khi khuất
đang Nam-Kieu lên khỏi đầu Azay-le-
Rideau rồi tôi mới ngậm ngùi thở
thanh trở bước ra về!

Chưa-như 4 Avril.

NINH SƠN.

TÒA NỘI-CÁC MỚI

Ông PAINLEVÉ lãnh ngôi Thủ-tướng

Thủ-tướng kiêm Bộ-Thương-thư
Hành-bộ-Thương-thư
Ngọai-giao-bộ-Thương-thư
Tài-chánh-bộ-Thương-thư
Nội-vụ-bộ-Thương-thư
Học-chánh-bộ-Thương-thư
Lực-bộ-Thương-thư
Thuộc-địa-bộ-Thương-thư
Nông-chánh-bộ-Thương-thư
Thương-mại-bộ-Thương-thư
Tạo-tác-bộ-Thương-thư
Công-bộ-Thương-thư
Giải-thoát-bộ-Thương-thư
Chấn-cấp-bộ-Thương-thư

Ông PAINLEVÉ
STEEG
BRIAND
CAILLAUD
SCHRAMMECK
DE MONZIE
BOREL
CHAUMET
DURAND
LOUCHEUR
LAVAL
DURAFOUR
DALBIEZ
ANTÉRIEUR

NỘI CÁC TỔNG THƯ-KY

Hải-thương-bộ
Hàng-không-bộ
Mặt-thủy-bộ

HESSE
LAURENT EYNAZ
DELBOS

PHÊ-BÌNH BÁO-GIỚI

T. L. B. số 363 ngày 8 Avril, bài
« Phong-cảnh Đổ-đỏ Nam-Việt », câu
mở đầu rằng: « Không chỉ đắm-sánh
cho bằng trời vừa xế bóng, ác đã về
Tây, v. v. », thì đã cho tác-giả có cái
thái-dộ nhà văn, muốn đem cái phong-
cảnh đẹp đẽ của Đổ-đỏ Nam-Việt vẽ ra
mặt bức tranh bằng chữ để đọc - giả
được ngoạn-mục, nhưng tiếc vì tác-giả
dùng lối văn kỳ cục quá, làm cho bức
tranh cảnh trời chiều ấy có đến « hai
cái mặt trời » đưa nhau trước sau mà
lộ. Nôn chỉ mới tả ra câu: « Trời
vừa xế bóng, ác đã về Tây ». Trời vừa
xế bóng, chỉ mặt trời mới xế quạ;
nghĩa là lối hai, ba, giờ chiều; ác đã
về Tây, chỉ mặt trời mới chen lên,
nghĩa là lối sáu, bảy, giờ chiều. Thế ra cái
phong-cảnh Đổ-đỏ đang cái buổi tho-
giả thẳng-thường đó có đến hai cái mặt
trời, một mặt đã lặn, một mặt còn
đang lừng đờng mãi trời tây. Ôi, là văn
sai xù minh!

Cũng có báo ấy, bài « Một ít lời bàn
về bộ tiểu-thuyết Lương-tinh-nam »,
Người phê-bình chưa được đọc quyển
tiểu-thuyết ấy, nhưng cứ tin theo lời
không ngời của tác-giả, thì người phê-
bình dám tưởng cho bộ tiểu-thuyết ấy
rắn dùi có giá-trị. Trong ấy có một
khoản: « Cách thâu xếp làm tiểu-
thuyết thì tôi không rành lắm, song
« tôi ưng bụng bộ tiểu-thuyết này
« có làm cho rần rần, như là thấy
« Lê-Xuân mượn giềng nha-phiến dâng
« giải những thói tệ ghiền ra làm sao
« ra cho con Marie nghe. Ý tôi tưởng
« ông Chim mượn lịch làm có mà rần
« dùi sự ghiền-gập nọ xấu hổ, v. v. »
Và phê-bình giả, cũng xin hiểu
động-tình cùng tác-giả mà khen ngợi
bộ tiểu-thuyết « Lương-tinh-nam » của
ông Chim, mà phê-bình giả lại còn
ước ao nữa: Ước ao sao ông Mông-
huê-Lưu L. T. T. V., ông Mạnh-Tự T.

L. B. số xuất bản một bộ tiểu-thuyết
còn hay hơn bộ tiểu-thuyết của ông
Chim vậy.

Nhật-Tân-Báo số 14 ngày 9 Avril,
bài « Cuộc tuyên-cử Hội-dồng thành-
phố Saigon », câu đầu bài rằng: « Bên
« này người ở Saigon ngo-ngho về cuộc
« tuyên-cử Hội-dồng thành-phố » ông
« chủ bút này hay dùng tiếng nói lạ quá.
« « Ngo-ngho » là gì? Có phải là mượn
« cái - lượng cái - tiếng nói « náo - náo »
« chăng? »

Cũng trong bài ấy có câu: « Cho
« thính-sai bây giờ người ta đã chán
« rồi, không ai vì có quyền trước
« còn có thêm bao giờ; v. v. », thì
vậy, người đã có quyền trước rồi, thì
không được quyền trước trước gì khác
sao? Ông này thật kỳ cục quá, không
hiểu thời-vụ gì hết trời; hay là ông
muốn báo - cứ một người nào đó
tranh cử Hội-dồng thành-phố, mà
người ấy chưa có quyền trước gì?

Lại cũng trong số báo ấy, có hai
thiên tiểu-thuyết: « Cặp trong-tập-
hóa, giọt lụy thuyền quỳên » và « Vì
ai nâng ruột cho ai », đúng nói cái
sắp đặt lối văn hay dở, thậm chí tiếng
mở đầu nói cũng không đúng với câu
cả. Lại có bài bình phẩm quyền-tập-
thuyết Lương-tinh-nam, xin trích ra
một câu của tác-giả trong bài ấy cho
độc-giả báo ấy xem, thì đủ biết bộ
ấy cách hành văn là thế nào. Như câu
« Lão phu đây, tuy không bao nãi
« nhien, song cũng nếm được mùi
« nhien ít ». Đó, nghĩ có tác-giả muốn
nói cái gì. Báo nãi tài tình là nghĩa gì
Hỡi nhà phê-bình cho biết!

Khô chưa? Họ chỉ biết ghét
bút-phê-bình mà họ đã quên mất rằng
đến người phê-bình phải làm công việc
cái mũi văn của họ cũng như người
mũi dục trong chất hóa-học kia, thật
khô lắm thay cho kẻ phê-bình này!

Đá banh

TRẦN BÌNH-ĐỒNG

Ông Y-khoa Tân-sĩ Trần-v. Đôn, Tổng
lý Khoa-Học-Tập-Chí « chịu cho một
cái hình-dùng xung đáng để cho hội
thể thao Annam mỗi năm tranh đấu
với nhau. Ông Nguyễn-Kim-Đình,
Tổng lý « Đông-Pháp-Thời-Báo » cũng
cho một cái hình khác để năm nay
hội nào đứng thứ nhì thì lãnh dùi
cái hình ấy.

Vì thấy hai vị nổi trên đây hảo tâm
muốn giúp quảng khai thể-thao cho
Annam nên ông Hội-trưởng hội « L'E-
toile de Gladiolus » mới mấy ông làm
đầu hội thể-thao Annam nhóm hôm
bữa 2 Avril dựng tổ các việc ấy và
bổ coi mấy hội có bằng lòng dự tranh
hình-dùng hay không.

Có bảy hội thể-thao chịu dự tranh
đấu. Mỗi hội đã cử một người đại-
biểu đăng-lập một hội-phái-viên để lo
tổ chức cuộc này. Hội-phái-viên nhóm
hôm bữa 9 Avril 1925 đã lập-lê luật
và đã định ngày giờ và cách thức cuộc
tranh hình-dùng rồi.

Hội-phái-viên định mỗi buổi chiến
cạnh nhất 2 2 matches, một match
từ 4 tới 5 giờ và một match từ 5 tới
6 giờ. Góp tiền vào của thi chia ra làm
5 phần, bốn hội đã ngày ấy mỗi hội
một phần, còn một phần thì hội-phái-
viên giữ để làm tiền phí tu bổ sân đá
tại sân « L'Etoile de Gladiolus » mà hội
Gladiolus không chia một phần tiền.

Cách đá như vậy: Hội nào ăn thì
được 3 points, thua thì 1 point, bỏ
không đá thì 0 point, còn hai hội hươ
thì mỗi hội 2 points. Đá giáp đủ rồi
cộng points hội nào nhiều point hơn
hết thì lấy hình-dùng « Khoa-Học-Tập-
Chí » còn hội có số thì được hình-
dùng « Đông-Pháp-Thời-Báo ».

Là luật và ngày giờ đá tranh hình-
dùng định như sau đây:

Cuộc đấu để giành hình-dùng

« Khoa-Học-Tập-Chí »

L. L. L.

Điều thứ nhất: Muốn giúp quảng
khai cuộc thể-thao nên Tổng - lý từ
« Khoa-Học-Tập-Chí » lập tại Saigon
một cuộc đá banh tranh hình-dùng
kêu là « Challenge Khoa-Học-Tập-Chí ».
Điều thứ hai: Các hội thể-thao
của Annam cùng các hội đá banh của
Annam ở trong Nam kỳ đều được dự
tranh hình-dùng ấy.

Điều thứ ba: Vật để cho mỗi
hội tranh với nhau là một cái hình-
dùng tượng người đá banh trong
điều thứ tư: Có một phái-viên
lãnh tổ chức cuộc tranh hình-dùng
này. Mỗi hội chịu tranh đấu thì cử
một vị phái-viên để làm hội-viên trong
ấy. Hội-phái-viên ấy sẽ định cách
thức tranh đấu và phân ra ngày nào
đá với hội nào.

Điều thứ năm: Hội nào giành
được hình-dùng rồi thì lãnh về mà
giữ trong một năm và khác tên hội
của mình vào năm bên dưới lần dưới
chọn cái hình ấy. Phải giữ cho từ là
không được đứt, và bất luận lần nào
bỏ hội phái-viên nổi trên đây muốn
kiểm soát thì phải trình cho hội xét.

Điều thứ sáu: Qua năm sau phải
đem hình-dùng ra để tranh đấu lại.
Hội nào giữ luôn được 3 năm liền
tiếp hoặc không liên tiếp giữ được
lần thì lấy luôn hình-dùng mà làm của
hội mình.

Điều thứ bảy: Muốn trong chỉ
mấy hội nên năm nay, ông Tổng lý
« Đông-Pháp-Thời-Báo » có cho một cái
hình-dùng khác nữa, bỏ hội nào đứng
thứ nhì thì được lãnh làm chủ luôn
cái hình-dùng ấy.

CALENDRIER DU CHALLENGE

« KHOA-HỌC-TẬP-CHÍ »

19 Avril 1925

Donai contre Arsenal

Gladiolus contre S.O.A.E.O.

26 Avril 1925

Tandinh contre B.I.C.

Choquan contre S.O.A.E.O.

8 Mai 1925

Choquan contre Arsenal

Gladiolus contre Donai

10 Mai 1925

Gladiolus contre B.I.C.

Tandinh contre Arsenal

17 Mai 1925

Donai contre S.O.A.E.O.

Arsenal contre B.I.C.

21 Mai 1925

Choquan contre Tandinh

Gladiolus contre Arsenal

24 Mai 1925

S.O.A.E.O. contre B.I.C.

Donai contre Tandinh

31 Mai 1925

Gladiolus contre Tandinh

Arsenal contre S.O.A.E.O.

1er Juin 1925

Donai contre B.I.C.

Gladiolus contre Choquan

7 Juin 1925

Tandinh contre S.O.A.E.O.

Choquan contre Donai

14 Juin 1925

Choquan contre B.I.C.

Đồ ăn công liệu văn minh họ, đạo khiến hoặc đi xe hơi cũng đang của Huỳnh-trí-Phủ đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tới và đẹp nhất trong nước Annam, nay dọn để cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 35 cần dùng xin đánh dây thép hoặc gọi thư nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chờ bằng xe hơi không trễ, giá từ 100\$00 sấp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

Người khỏe khoan

Không cần giải ra thì ai cũng hiểu người khỏe khoan là người hay phớt lờ cho thiên hạ biết những vật của mình có, hoặc những điều của mình làm ra.

Từ như: tại mới đặt năm bộ đồ tux-sor, mới mua ba đôi giày vernis, cùng là tới có năm bộ quần áo, mới mua đôi ba chiếc, vân vân.

Họ dần dần nói chẳng chỉ khác hơn là mấy câu ấy, ngày chỉ tới chỉ cũng mấy câu ấy, chờ không bao giờ nghe họ khoe một câu chuyện gì của họ làm mà có ích lợi cho dân tộc.

Vì muốn cho người hay biết mà khen tặng mình rằng người đứng đắn, cũng tài, cũng trí, cũng có sức đủ môn này vật nọ như ai kia vậy mà sanh tật khoe khoan. Tật khoe khoan cũng có ở nơi hạng người hiền, kẻ dở như tật nói dối, song khác một điều là nói những việc gì bằng thật.

Thiết tưởng dầu những điều bằng thật cũng chẳng nên khoe. Minh giàu người vẫn biết: mình giàu người vẫn hay, đừng khoe khoan mà ra người hạ tiện. Như bệnh thương lưu, họ khoe khoe mình rằng quân tử mà người vẫn cho quân tử, còn phe hạ-lưu giấu tiếng tốt nhưn mà người vẫn biết là kẻ tiểu nhân.

Mình rần mà mang lột rỗng, khoe khoan lẩn lẩn ở ở om-som, chúng cuộc đời rần cũng huơm lại rần. Thế thì muốn việc dầu sang, hèn, giỏi, dở để khoe người lương biết tới bôn.

Nói đến đây tôi sự nhớ lại con một hạng người đáng khinh đáng bỉ hơn nữa.

Nghe người khỏe có, cũng khoe theo rằng mình có; thấy người xướng hay, cũng xưng huơm rằng mình hay. Thường thì người khỏe mà háng có, còn hạng người đó khoe lại không, tức là hạng người nói dối vậy.

Nói đến đây tôi sự nhớ lại con một hạng người đáng khinh đáng bỉ hơn nữa. Nghe người khỏe có, cũng khoe theo rằng mình có; thấy người xướng hay, cũng xưng huơm rằng mình hay. Thường thì người khỏe mà háng có, còn hạng người đó khoe lại không, tức là hạng người nói dối vậy.

Nói đến đây tôi sự nhớ lại con một hạng người đáng khinh đáng bỉ hơn nữa. Nghe người khỏe có, cũng khoe theo rằng mình có; thấy người xướng hay, cũng xưng huơm rằng mình hay. Thường thì người khỏe mà háng có, còn hạng người đó khoe lại không, tức là hạng người nói dối vậy.

PHAN DUY
Bảng đạ T. V.

Cải giải thưởng hôn trăm đồng

Vốn tôi có một chút nhiệt-thành về sự giáo dục con trẻ, vì vẫn đang phân nan vì nỗi hiện thời con trẻ chưa có sách, có truyện gì mà xem. Nghe được mấy nhà trước thuật có tiếng xuất bản tập chuyện giải trí cho con trẻ, tôi lấy làm mừng quá, nên trong nhà có hai đứa cháu, liền mua hai phần chuyện giải trí cho hai cháu xem, nay đã xem được đến tập thứ tư, thì biết thật là một thứ chuyện, vừa hợp vào cái trình độ trẻ con mà có ích về đường giáo dục lắm.

Vậy tôi xin hiến một số tiền nhỏ là 400\$ cho chuyện giải trí để nhờ các nhà Văn trong nước cũng vui lòng vì cái mục đích giáo dục mà soạn (chớ không phải để thuật) cho một bộ tiểu thuyết được trình dưới hai trăm trang chữ viết, hoặc nói về lịch sử, hoặc nói về địa dư, hoặc nói về cách trị, hoặc nói về luân lý củ nước nhà, hẳn nào có tư tưởng tốt, có ý vị hay, mà lại lại bình dị trôi chảy thích hợp vào cái trình độ trẻ con thì xin kính hiến 400\$, xin phép cho đăng bốn tiểu thuyết ấy vào chuyện giải trí, bốn không trúng cách thì lại xin hoàn lại tác giả.

Xin bạn trong sáu tháng từ 16 avril đến 15 octobre 1925. Ngủi nào có lòng tốt soạn đem cho bốn tiểu thuyết ấy thì gửi lại cho ông Dương Bá Trạc, Trung Bắc tân-văn, Hanoi, vì tôi đã nhớ mấy ông biên tập chuyện giải trí sẽ thảo luận lấy những sách gửi lại.

Tòa Đại-hình Saigon

Xét ngày 14 April 1925

SẮT NHON

Tòa Đại-hình Saigon khởi nhóm sáng ngày thứ ba 14 April. Ông Gaudin ngồi Chánh tòa, hai ông Đỗ-bử-Tri và Garrigues ngồi tả hữu. Ông de Kersaint Gilly ngồi thị sự và ông Blandin làm lục sự.

Bên ông Grillet, Darles, Mus và Gautier được bắt thăm làm Hội-đồng thẩm án.

Tòa bắt đầu xử vụ Chà-Dji-Djandon sát nhân.

Sự tích như vậy: Đêm 10 rạng mặt 11 Octobre 1924 lối 3 giờ sáng Chà-Dji-Djandon nói rằng thấy An trợn nên bắt phát súng. Nhưng mà coi lại thì tên bị nạn là đồng nghiệp của Chà-Dji-Djandon tên là Indes Imgh. Tên này bị nạn vào bụng chỗ vào nhà thương thì chết nội ngày ấy. Có một không kịp lấy khẩu súng của Indes Imgh. Duy có ông Veybiel là chủ của hai thùng súng ga li ấy khai rằng trước khi tác hại Indes Imgh có nói với mình rằng Chà-Dji-Djandon quyết giết nó bởi vì Indes Imgh có nghe nó động ba súng có nói trước rằng mình chớ không phải đạo chiến. Những người gác cửa cũng khai rằng Chà-Dji-Djandon có chịu thiệt với chúng nó rằng vì muốn trả thù Indes Imgh chửi mình nên bắn nó. Thiệt sự, thời hai tên Bang-ga-li này ở với nhau không thuận thảo. Còn phạm nhưn khai quyết mình có ý bắn An trợn chớ không tính hại mạng bạn đồng nghiệp. Trang sự Cazeau hào chữa cho phạm nhưn.

Tòa Đại hình làm án phạt Chà-Dji-Djandon 5 năm cầm cố.

Xét ngày 15 April 1925

BANH NHUỒU CHI MẠNG

Chà-Na-Ramassamy và Chà-Lazare Adécalan-Vandân Tây, nhà ở Phan-thiết tranh nhau đấu giá cho Lazare nhà bầu chắt cần dùng tiền gấp muốn cho được việc cho nên giỡn Va-Ramassamy.

Ngày 9 Décembre 1924 Chà-Ramassamy đương nói chuyện với vài người anh em nơi đường Olivier, thính lịnh Lazare đi ngang qua đó. Lazare kêu Ramassamy mà nói chuyện đấu giá chớ. Có tên Nhị khai rằng trong lúc ấy Ramassamy chửi Lazare là «vô đạo chiến napa». Hai đảng chưởi lộn nhau rồi ẩu đá. Lazare lượm được một cây sắt đánh Rama nơi bắp đùi. Rama giết được đập trên đầu Lazare. Chà-Lazare lại nhà thương thì bỏ thuốc rồi Lazare về Phan-thiết. Thuốc men điều trị hoài mà không hết nên ngày 17 Décembre Lazare bỏ mình.

Rama khai rằng trong lúc cãi cọ Lazare say sưa cho nên cầm cây sắt đánh đánh lấy mình. Lời ấy rất vô lý. Phạm nhưn không tiền án.

Tòa xét vì việc rủi ro phạm nhưn không có ý muốn hại người đồng chủng nên lên án tina bằng. Hừ hừ.

Xét ngày 16 April 1925

AN CUỐP SẮT NHON

Đêm 4 rạng mặt 5 tháng 4 Avut 1924 lối 11 giờ tối tại làng Kiền-nguyên, tổng Xuân-an, huyện Phú-cát tỉnh Bình-dịnh (Trung-kỳ) một bọn an cướp 9 tên đến đánh nhà tên khách trú Diếp-nguyên-Xương. Trong bọn an cướp ấy đầu đảng là Huỳnh-Tân với con trai là Huỳnh-Qua, rồi là Ng-Thuận.

Mỗi tên an cướp đều có cầm khí-giải tầm vông, mác thông, búa, đòn chài còn tên Huỳnh-Tân thì chặc gươm xướng rồng bỏ rài các đường xung quanh nhà Diếp-nguyên-Xương để cản đường tiếp cứu kẻ bán cần.

Sắp đặt an bài mới kêu đây-từ-tại-gia tên là Thủ-biêu mở cửa. Thủ không trả lời, Nguyễn-Thuận leo rào vào nhà mới cửa cho đồng bọn kéo vào. Thủ không đứng ngoài sân canh giữ. Huỳnh-Qua và một tên an cướp khác giữ cửa, còn nội bọn thì vào nhà cây xướng bừa thì tom góp nào là đồ đạc quần áo bỏ vào mấy cái gói của chúng nó đem theo. Đồ đạc theo lời tài-gia khai tính đáng giá 814 đồng.

Trong lúc an cướp tung hoành có 2 đứa đây-từ-oán kinh chạy vượt ra mà tờ chức một Hội-đồng điếm duyệt đùm cho.

Mấy lời quả kịch, xin các nhà Văn trong nước cũng vì cái mục đích giáo dục mà lượng xét cho.

Tân-Lam Ngô thị Quyền
khinh cao

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	101.60
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	10.60
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de Chine)	10.60
Hongkong et Shanghai	10.60
Chartered Bank	10.60

GIÁ LỬA SẠO

Mỗi bao một trăm kilô cho đến	
Đinh-luân và các bao khác:	
Lúa Vĩnh-sông	5.60 101.5 70
Lúa Gò-công	5.75 5.85
Lúa Bửu-xà	5.70 5.80
Lúa Bửu-lâm	5.75 5.85
Lúa Cao-mai (trắng)	5.65 5.75
Lúa Cao-mai (đỏ)	5.60 5.70
Giá thường vụ	5.70 5.80

TAU ĐI CÁC NƯỚC

TAU TỚI

Chiếc Ambrose từ Marseille ngày 21 April tới 4 giờ chiều sẽ qua tới.
Chiếc Amiral Latouche Tréville từ Pondicherry ngày 21 April cũng qua tới.
Chiếc Aden từ Haiphong ngày 21 April sẽ qua tới.
Chiếc G.G. Paul Beau từ Singapore hôm 22 April sẽ qua tới.
Chiếc Paul Lecat từ Suva và Trang-Huê hôm 29 April sẽ qua tới.
Chiếc Bangkok từ Colombo đã chạy qua Hong Phay hôm 16 April 1925.
Chiếc Amiral Pouty từ Marseille đã chạy qua Đông Pháp hôm 15 April 1925.

TAU CHẠY ĐI

Chiếc Ambrose sẽ chạy qua Trang-Huê và Suva hôm 24 April 1925.

VỎ SỈ RA OAI

Saigon. - Tên A. D. 25 tuổi, vô sĩ, (thống Langka kêu là Hoxeur) ngụ tại Pháp-Việt khách-lưu, mới bị lính bắt giải lên Tòa, vì câu y mình có vẻ nghệ cao cường nên danh đáp tên. Đồ vật-Quên là cu li kéo xe kéo 6941 ở đại lộ Paul Bert trốn thoát.
Trên tay Saigon có lập tờ trạng đến nay thì này ra biết báo hiện là tay vô sĩ. Gặp và chẳng cần, mình là có tên năm một đồ, lần thì coi bộ hiệu hiệu tay đặc lam. Nào là khi đi khi đứng, lúc nói lúc cười, tưởng bộ cái vẻ mặt tay vô sĩ mồm miệng như người, rồi lâu lâu sẽ nghệ danh cu li kéo xe.
Như tên A. D. bị bắt giải Tòa đi, tưởng cho ai cũng lấy làm hồ thắm cho câu ta qua.

THỜI XÁC TRONG LĂNG

Giới thiệu. - Hôm mùng 9 tháng 4 Annam tại làng Dương-phước có hát cung miếu Hương-cư có một thiệp nam tử anh em một lý rước. Khi M. Khưu ngồi chưa xong hát xong thì anh em một người đứng dậy có chủ hương bộ Tắc vào đến muốn ngồi xỏ vô tiếp song hết ghế rồi, anh và lý làm sự song song mới day lại lại một người kia (là M. Khưu) đến day vậy rồi 7 người trong tiếp đứng day trả lời nói rằng lang miên anh em mà lỗi. Hương bộ Tắc lại bắt lỗi M. Khưu, rồi lần tay lên chơn mà quát, hình như coi chớ không người M. Khưu nghĩ cho mình gặp đưa vô phủ mới đến thấy Cai Hòa-lạc hạ mà thừa hương bộ Tắc.
Thầy Cai tổng liền đòi tên Tắc đến hầu, sau khi tra hỏi kỹ càng, biết chớ chẳng là người xát xược, nên thầy quát mồm om sòm và dạy cho hắn biết phép lễ sự ở trong làng, nên cái mai chủ hương không bằng hai ngón tay trước.
Chuyện tôi rủa thuật lại trên đây cũng thường hay xảy ra nơi làng tổng khác nữa. Cái thời coi miếu thì lang bằng một sáng thì chớ rồi giành ăn trên ứng trước với nhau tưởng ai trong vào cúng lấy làm rõ theo giã chớ bọn vô lễ làm ỷ vậy.

TRÁU PHÂN CHỨ

Saigon. - Số báo trước tôi có thuật vụ tên Ly Cước, chôn trâu bị trâu chằm tại xóm Đình-Vườn, làng Lai-Tâm, chớ đến như thường qua đến 10 giờ sớm mai ngày 14 April thì tên Ly Cước bỏ mạng.

Lão lý tên Lâm-Số là chủ trâu có xuất tiền ra chôn cái tên Ly Cước rất tử tế và cho thêm cha mẹ tên vô phước ấy 50\$ là khác.

Tuan ơi! Tiền là huyết mạch, con là non ruột, con chết đi cha mẹ thì buồn ghê cũng đau lòng cho người chôn-nhỏ-quá.

NÊN THỐT HAY LÀ SẴN DỰA CỘT
Và hôm ngày 11 April 1925, lối 5 giờ chiều, tôi đi chơi dọc theo hai bên phố đường Đại-quai (châu thành Sóc-trang) vừa đi tới nhà hàng Nam-Binh, thấy thầy K. T. C. đương cầm tờ báo Đông-pháp mà coi, và đọc khoản «Hạt gạo là không biết. Nền thức hay nền dựa cột». Tôi đứng lại nghe đọc hết bài ấy, mới hay là ông Trần-quốc-Nam trả lời bài của ông Tây-sơn-Đạo nào đó, lời nói rất thanh và dễ hiểu quá.

Tôi vẫn muốn đi, kể thấy một người ra hỏi thầy K. T. C. rằng: «Thầy đọc bài chỉ mà có tên Tây sơn Đạo, là người xỏ nào, chớ trong đời tôi chẳng hề nghe ai có họ Tây hao giờ, hay là biệt hiệu của ông nào gốc cột là bọn giết Tây sơn còn sót lại, hoặc là bọn đặt tên Tây sơn chẳng?»

Tôi nghe lời hỏi có thú vị, tôi nhấm nhấm một miếng người hỏi là thầy tam M. vốn người hay lãnh đạo từ và tôi chứng đồng giám vậy.

Lúc đó tôi có ý để coi thầy K. T. C. các nghĩa làm sao, chẳng đi thấy nơi này: 45 là biệt hiệu của người muốn đi đặng ăn danh tước, làm sao hiểu được là người chôn, tại họ đất, bị triều đình bắt bớ, nên lấy

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	101.60
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	10.60
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de Chine)	10.60
Hongkong et Shanghai	10.60
Chartered Bank	10.60

GIÁ LỬA SẠO

Mỗi bao một trăm kilô cho đến	
Đinh-luân và các bao khác:	
Lúa Vĩnh-sông	5.60 101.5 70
Lúa Gò-công	5.75 5.85
Lúa Bửu-xà	5.70 5.80
Lúa Bửu-lâm	5.75 5.85
Lúa Cao-mai (trắng)	5.65 5.75
Lúa Cao-mai (đỏ)	5.60 5.70
Giá thường vụ	5.70 5.80

TAU ĐI CÁC NƯỚC

TAU TỚI

Chiếc Ambrose từ Marseille ngày 21 April tới 4 giờ chiều sẽ qua tới.
Chiếc Amiral Latouche Tréville từ Pondicherry ngày 21 April cũng qua tới.
Chiếc Aden từ Haiphong ngày 21 April sẽ qua tới.
Chiếc G.G. Paul Beau từ Singapore hôm 22 April sẽ qua tới.
Chiếc Paul Lecat từ Suva và Trang-Huê hôm 29 April sẽ qua tới.
Chiếc Bangkok từ Colombo đã chạy qua Hong Phay hôm 16 April 1925.
Chiếc Amiral Pouty từ Marseille đã chạy qua Đông Pháp hôm 15 April 1925.

TAU CHẠY ĐI

Chiếc Ambrose sẽ chạy qua Trang-Huê và Suva hôm 24 April 1925.

VỎ SỈ RA OAI

Saigon. - Tên A. D. 25 tuổi, vô sĩ, (thống Langka kêu là Hoxeur) ngụ tại Pháp-Việt khách-lưu, mới bị lính bắt giải lên Tòa, vì câu y mình có vẻ nghệ cao cường nên danh đáp tên. Đồ vật-Quên là cu li kéo xe kéo 6941 ở đại lộ Paul Bert trốn thoát.
Trên tay Saigon có lập tờ trạng đến nay thì này ra biết báo hiện là tay vô sĩ. Gặp và chẳng cần, mình là có tên năm một đồ, lần thì coi bộ hiệu hiệu tay đặc lam. Nào là khi đi khi đứng, lúc nói lúc cười, tưởng bộ cái vẻ mặt tay vô sĩ mồm miệng như người, rồi lâu lâu sẽ nghệ danh cu li kéo xe.
Như tên A. D. bị bắt giải Tòa đi, tưởng cho ai cũng lấy làm hồ thắm cho câu ta qua.

THỜI XÁC TRONG LĂNG

Giới thiệu. - Hôm mùng 9 tháng 4 Annam tại làng Dương-phước có hát cung miếu Hương-cư có một thiệp nam tử anh em một lý rước. Khi M. Khưu ngồi chưa xong hát xong thì anh em một người đứng dậy có chủ hương bộ Tắc vào đến muốn ngồi xỏ vô tiếp song hết ghế rồi, anh và lý làm sự song song mới day lại lại một người kia (là M. Khưu) đến day vậy rồi 7 người trong tiếp đứng day trả lời nói rằng lang miên anh em mà lỗi. Hương bộ Tắc lại bắt lỗi M. Khưu, rồi lần tay lên chơn mà quát, hình như coi chớ không người M. Khưu nghĩ cho mình gặp đưa vô phủ mới đến thấy Cai Hòa-lạc hạ mà thừa hương bộ Tắc.
Thầy Cai tổng liền đòi tên Tắc đến hầu, sau khi tra hỏi kỹ càng, biết chớ chẳng là người xát xược, nên thầy quát mồm om sòm và dạy cho hắn biết phép lễ sự ở trong làng, nên cái mai chủ hương không bằng hai ngón tay trước.
Chuyện tôi rủa thuật lại trên đây cũng thường hay xảy ra nơi làng tổng khác nữa. Cái thời coi miếu thì lang bằng một sáng thì chớ rồi giành ăn trên ứng trước với nhau tưởng ai trong vào cúng lấy làm rõ theo giã chớ bọn vô lễ làm ỷ vậy.

TRÁU PHÂN CHỨ

Saigon. - Số báo trước tôi có thuật vụ tên Ly Cước, chôn trâu bị trâu chằm tại xóm Đình-Vườn, làng Lai-Tâm, chớ đến như thường qua đến 10 giờ sớm mai ngày 14 April thì tên Ly Cước bỏ mạng.

Lão lý tên Lâm-Số là chủ trâu có xuất tiền ra chôn cái tên Ly Cước rất tử tế và cho thêm cha mẹ tên vô phước ấy 50\$ là khác.

Tuan ơi! Tiền là huyết mạch, con là non ruột, con chết đi cha mẹ thì buồn ghê cũng đau lòng cho người chôn-nhỏ-quá.

NÊN THỐT HAY LÀ SẴN DỰA CỘT
Và hôm ngày 11 April 1925, lối 5 giờ chiều, tôi đi chơi dọc theo hai bên phố đường Đại-quai (châu thành Sóc-trang) vừa đi tới nhà hàng Nam-Binh, thấy thầy K. T. C. đương cầm tờ báo Đông-pháp mà coi, và đọc khoản «Hạt gạo là không biết. Nền thức hay nền dựa cột». Tôi đứng lại nghe đọc hết bài ấy, mới hay là ông Trần-quốc-Nam trả lời bài của ông Tây-sơn-Đạo nào đó, lời nói rất thanh và dễ hiểu quá.

Tôi vẫn muốn đi, kể thấy một người ra hỏi thầy K. T. C. rằng: «Thầy đọc bài chỉ mà có tên Tây sơn Đạo, là người xỏ nào, chớ trong đời tôi chẳng hề nghe ai có họ Tây hao giờ, hay là biệt hiệu của ông nào gốc cột là bọn giết Tây sơn còn sót lại, hoặc là bọn đặt tên Tây sơn chẳng?»

Tôi nghe lời hỏi có thú vị, tôi nhấm nhấm một miếng người hỏi là thầy tam M. vốn người hay lãnh đạo từ và tôi chứng đồng giám vậy.

Lúc đó tôi có ý để coi thầy K. T. C. các nghĩa làm sao, chẳng đi thấy nơi này: 45 là biệt hiệu của người muốn đi đặng ăn danh tước, làm sao hiểu được là người chôn, tại họ đất, bị triều đình bắt bớ, nên lấy

TRÔNG RĂNG
QUAN LƯƠNG Y CUNAUD
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 15

Nhữ răng một cách rất êm ái.
Trông răng bằng sành và răng vàng

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU
ở 84 nhà 83, 85, 37, 29

đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHẮC, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI-VI RƯỢU TIÊU-HOÀ

MUỐN BẮN

Một cái xe-hơi nhỏ, bốn chỗ
ngồi, còn tốt, ít đi, giá 700\$00.
Muốn hỏi xin lại đường Pel-
lerin số nhà 52.

Tám năm danh tiếng

Nhà họa chơn-dung
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
57 rue Catinat 57. - SAIGON

Thợ vẽ có bằng-cấp trường Xảo-Nghệ
và 3 cái bằng cấp Đẩu-xảo. Năm 1922
được cấp Đẩu-xảo Marseille đặng
thưởng Médaille và bằng-cấp danh dự.

Kính thưa quý-tỷ

Trót 7 năm trường, quý-vị thường
thấy tên nhà Họa-chơn-dung Nguyễn-
Đức-Nhuận trên các tờ báo, nào là lời
khen thơ tặng của các danh gia; thì quí
vị cũng trông tin bốn hiệu. Nhơn vì trót
năm nay, vì bộn bề nhiều quá phần
tôi cũng nhiều việc, nên có bề trễ về
sự họa-chơn dung; xin quí vị miễn
chọc. Kể từ ngày nay, các việc tôi đã
sắp đặt có thứ tự, quyết chẳng còn trễ
nải, và đã dời nhà họa chơn dung của
tôi lại đường Catinat số 57 là nơi thị-
trữ ở Saigon; phòng chơn hình
kiểu thì chơn tin bốn hiệu, còn phòng họa
thì để trên lầu. Công việc làm tôi sẽ
hết lòng sốt sắn và kỹ-lưỡng, cho vui
ông quí khách.

Nay kính
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN.
Cần bích.

Ngon lửa rất vô tình chớ
minh hơ hồng, nhưng
mà có máy chữa lửa

HIỆU

KNOCK OUT

Chừa lửa hay làm

L. JACQUE et Cie

CÓ TRỪ BÀN

BÁNH DÂY THÉP
Đồ như vậy:
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon
BÁNH THÉP MỚI
Số 688

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON



CƠ SỞ CAO THỰC THUỐC CAO, ĐẸM, HOÀN, TÂN RẤT HIỆU NHƯ LÃO NÀO

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HUỒN
(Thước hoàn bổ thận có danh)
Dâm tương trong thân thể con người, thân là cốt rỗng, nếu phần tiền thiên hao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc này mà bổ tinh thần thì mới đáng mạnh giới loài.
Cho nên Bôn-đường có ông Lương-y VI-TÊ-SANH, gần hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG-BỔ-THẬN-HUỒN » này, công hiệu như thần, từ hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, từ nhuận mắt mày, khoả hòa tay ví, bồi khí sung thần, hoặc bồi sức lực quá độ, mộng mị đi-tính, tinh khí kém, mồ hôi lã lã, hoặc hạ nguyên suy nhược, thân thể kém óc lỏng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, môi gờ đờ sưng.
Đặc biệt như ý mà sanh ra, nếu dùng sáng thức dậy thì như cây khô mà được mưa nước nhuận gột, trở nên sung túc tinh thần, nó năng đa thiệt.
Thuốc hoàn này mà dùng nhiều, cương nào thì càng tốt chứng này, song lâu sanh nhiều con, thiết là một phương thuốc rất hiệu nghiệm là thượng, rất quý trên đời, chẳng có thuốc nào bị kịp.
Chư quý vị có mua thuốc này thì phải cho được cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, nhân Ông Phát kéo làm đồ giả, uống vào - sanh bệnh, bởi có nhiều chỗ giả mạo.

CÁCH DÙNG
Mỗi ngày uống hai hườn, sớm mai thức dậy uống một hườn, chiều trước khi đi ngủ uống một hườn: hãy dùng nước muối loãng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.
Mỗi hộp 8 hườn giá là... 0\$60
Hộp cây mun 8 hườn giá là... 1\$00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Phạm con người ai ai cũng vậy, công đều nhờ có khí huyết mà sống; nên bề khí hư huyết kém thì trăm bệnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thũng mà không khổ cho mình.
Bởi vậy cho nên Bôn-đường chế thuốc này mà bán, San Bôn Trung Quốc, hải lấy đem về, rồi hiệp với thuốc ha bổ Trắc - Quí mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thiết là tu Âm bổ Dương rất nên hiệu nghiệm.
Việc thứ thuốc này thiết là đại bổ hực năng này, không hồi hộp, ít khả năng, từ thần-đương, an tâm thần, sanh thần tinh-thủy, cương tráng gân cốt, bổ trợ hòa huyết.
Phạm bề tinh-thần hoàn hực, thân thể mới mạnh, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bệnh hậu thất điều, hoặc như thất lao lực thương tổn, hoặc đau lưng yếu gối.

Chỉ như đơn bà con gái mà có bệnh, hoặc đường kinh bế, hoặc ma không thai nghén, thân thể ốm yếu, nướng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc này cho được lâu thì ngươn khí sẽ phục, chẳng luận nam-phụ lão-ấu, và cũng chẳng luận những tính chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc để hộ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là vậy đó.

CÁCH DÙNG
Lấy một muỗng thuốc này hòa với 1 lít nước trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.
Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu uống nhiều cũng tốt, nếu dùng thuốc này mà đôi khách, hoặc đem mà tặng cho hàng xóm trường thì quý biết đường nào.
Giá mỗi muỗng là... 0\$80

TRẦN-CHAU-PHÂN
Thở phàn này của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bệnh con cái bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sảy, gãi quá mà phải lột da, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, nếu bị các chứng ấy, nên dùng thứ phân này mà thoa mà chườm cho thương thì bệnh hết liền.
Bất kỳ nam-phụ lão-ấu hể dùng nó mà thoa cũng mất ngứa, mình ngứa cho thương, thì nó trị được những mụn hoi.

nhờ tanh, nó là làm cho cá mình đẹp sạch sẽ thơm tho thêm nữa.
CÁCH DÙNG Mỗi khi tắm rửa sạch sẽ rồi thì dùng thứ phân này mà thoa hết cùng mình.
Mỗi hộp giá là... 0\$35

VỊ-TÊ-SANH-CHÊ-TRẦN-BÍ
Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và nặng mà chế vị, Trần-Bí nghĩa là đường với muối mà thôi, cho họ chẳng biết hết ngọt qua thì sanh dâm, mà nặng quá thì hại khác nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bí.
Tại Bôn-đường Ông Y-Học-Si VI-TÊ-SANH tuân theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-Bí để cho được 20 năm trước hết phải lấy hoa-sơn phục-linh, kiết-cánh, cang-các, ngươn-sâm, bản-bê, cao-thảo, và 6-mỗi rau mà đem cho thấm thuốc, rồi còn phải dùng nước gừng, Thanh-lam và lá Bao-bà, tam cùng tam cái; rồi lại còn dùng những Huyết-ky-Sâm, xuyên-bột, Thi-sương, và hạnh-nhơn-nghiên cho nhỏ ra mà chế với nước rồi mới phơi gió cho khô.
Bởi có làm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng; được phẩm trạng hòa chẳng ngọt chẳng mặn, ngũ vị đều đủ, bổ bổ và miệng thì mát và thơm, ngấm ngấm hơi lâu rồi mới nghe có mùi ngọt, dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại

sanh nên những từ phong dưỡng phổi, giải khát rất ho.
Đem ông đơn bà con dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trần-Bí của Bôn-đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận giả trẻ bé lớn coi, hể dùng nó thương thì càng bổ ích.
Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phát của Nhị-Thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.
Mỗi muỗng giá là... 0\$12
Mỗi 12 muỗng... 1\$20

LỰC-VỊ-ĐỊA-HOÀN-HUỒN
Thứ thuốc này nó làm cho thủy hỏa tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng ả là một thứ thuốc trung hòa.
Trị những chứng bệnh như là: Thận thủy không đủ, chơn âm kém huyết, tinh huyết khô khan, đau lưng nhức cẳng, tinh thần hao tổn, bình vóc ốm gầy từ chỉ hải hoai hay rịnh mồm hôi, ho khan tác tiếng, rầy xâm mặt mày, nóng nảy ban hạt, lưỡi khô đỏ gât, tinh huyết kém hao, đêm ngủ đi tỉnh, tiểu tiện có huyết hoặc có nhọt, hoặc cang hư, hoặc thận hư, như thế như thế đều dùng được.
Thuốc hườn này từ nhượn tinh-huyết, cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.
Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chén, uống với nước muối loãng.

Con nít uống chừng một chén rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó kiến-ty khai-vị, mạnh giới mau lớn.
Kị có cái trứng và đồ lạnh - hể ngưng trệ chẳng nên ăn.
Mỗi hộp giá là... 0\$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phát-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THÂN-HIỆU-NHÂN-DƯỢC-THÚY
Phạm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chỉ yếu hơn hết, nếu không của thần, để cho đôi mắt mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khôn khổ chung thân. Bởi để cho nên tiệm tôi để hết lòng nghiên cứu những phương thuốc mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bệnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhọt, hoặc sưng, hoặc đỏ, hoặc nhọt xon xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sọc xanh mà không dám ngoi chỗ sáng, hoặc có mọng, hoặc có cườm, như ban nhân-hoàn-thầy đều dùng được cả.

CÁCH DÙNG Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt, kị uống rượu cũng ăn đồ chiên xào nóng này.
Mỗi ve nhỏ giá là... 1\$00
Mỗi ve nhỏ giá là... 0\$30

ĐÈN LÒA KIỂU MỚI
THÁP BĂNG ĐÈN LÒA

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NHIỆM
208, đường d'Espagne Saigon

Trần-quang-Xuân
(111, Rue d'Espagne)
TẠI CHỢ MỚI SAIGON

Bán cả và bán lẻ
Đồ nhôm đồ sắt
Đồ đồng đồ inox, đồ đồ nhôm
Giấy dáp Bê-ly
Quả Thược thiết
Mia và đồ nhôm
Xe máy và đồ phụ tùng
Đồ bếp nhôm, inox...

Nhà làm nón Lá-v-Chân
MOCAÏ (Villie)

Kính cùng quý khách đừng hay, tiệm nón của tôi ngôi máy tháng nay đang sắp đặt công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tinh giá nhẽ hơn khi trước cho đẹp lòng quý vị mua sử. Vây xin các vị thân chủ cả trường tình có cấp giúp bạn đồng hàng được tấn bộ rất cảm ơn.

Mandat công là thơ gởi hồi đầu chỉ xin gởi cho M. Trần-huân-Thế, Com-misquant à Mocaï (Villie).

Kính cáo.

Thiệt-nghiệp-xưởng
P. NAM
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bên hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, đồ sắt đồ nhôm.
Rèn sắt đồng và các thứ kim khí rất huệ lệ.
Sửa dụng và đồ các thứ kim khí.
CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, ván ván, dũa máy điện dũa mài thật bén. — Soudure Autogène.
Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu và làm thường và dụng cụ.
RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUẾ-VIÊN
LÀM ĐỒ BĂNG SẮT
Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đồ kiểu đồ rào má.
Cửa kiểu huế-mỹ và kiểu thường.
Cửa và chìa khóa thiết chế.
Lam đồ thau lồi (paratonnerre) c. và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.
Lam đồ gởi đi Lục-tinh.
Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

THI-THO'
Tiệm thợ Bạc

HOÀNG-VÂN-THOM
Bijoutier, Orfèvre, Maitre de l'Or
Nouvelles-Vues
N° 15 rue d'Alsace-Saigon

Kính cáo các quý khách quý bà: Nguyễn Văn này trước của Nguyễn-vân-Giáo, di qua phần rồi. Nay tôi là Hoàng-vân-Thom là con rể nghiệp cũng làm đồ nhôm theo kiểu kiểu thời, những là: mâm, chày, thìa, chổi, đồng tai, móc áo, vàng đai, khóa, móc đồng, móc sắt, đồng chổi... v.v. và thế thế theo kiểu thời cũng như như trước đây.

Xin quý ông quý bà, muốn dùng món của tôi xin gởi các tiệm tôi, hay là viết thư mà gởi cho bên hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo quý ông quý bà đúng như chỉ tôi tôi cũng hết lòng của thân mà gởi đến cho quý ông quý bà đúng.

Kính cáo **HOÀNG-VÂN-THOM**
Bijoutier, Orfèvre, Maitre de l'Or

Hạ-giá
Nhơn dịp xe máy bên Tây gởi qua rất nhiều, nên hiệu **ĐẠI-ICH** 375 rue des Marins Cholon, định hạ giá xe máy hiệu **Malbrough** hay là **Talbot** còn 42 \$ 50. Xe hiệu này rất xinh đẹp mà lại chắc chắn nữa. Có báo biết trong một năm.
Muốn mua xin gởi mần-đa 42 \$ 50 hay đồ gởi cách lãnh hóa giao ngân cũng được.
Những vị xa nên viết thư hỏi muốn mục lục xe-máy và các thứ đèn thấp bằng đầu lửa hay là đầu đèn.

Sách mới xuất bản
Hay cả phi-thường

MƯỜN SẮC GIẾT NGƯỜI
Thức tỉnh khách lang chơi
Thức tỉnh lòng người cam mư-muội
Giá... 0\$25

Cách thủ' ngu'oi tình
Cạn ruột dằn lòng và gan ruột
dằn-bỏ đối với di-tính
Tình thế nào là thiệt?
Tình thế nào là giả?
Giá... 0\$25

Người viết: **TRƯƠNG-QUANG-TIÊN**
Có thể bán tại Đông Pháp Thời-Báo

TRAN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHÉ MÁY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, rộng có một nghề làm ghé máy theo kiểu Hồng - kông, ghé dài, ghé dựa ghé ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa đồ máy, đồ đánh trái bóng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi thì vui lòng tiếp đãi.

Tiệm đóng xe
Sửa xe và bán đồ phụ tùng
Đường Luro môn bài 99 và 101
(Bách-thô) Saigon
Trần-vân-Hiệp, chủ tiệm

Kính cáo **Lục-châu** quý khách đừng bỏ: Tiệm tôi có đóng đồ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe có sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đồ kiến bánh xe cao-su bằng cây giá trị bên tây chỗ lại, cao-su đặt đồ thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt ké xe chiedo và xe song mà bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp bại tiến, bình đồ thấp đèn khí đã theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Còn xin quý khách có dịp đến **Bách-thô** ghé lại tiệm tôi một khi, trước có công cuộc của tôi làm, sau có cần dụng môn chi đa thiếu mua giúp làm nên, tôi tôi rất cảm ơn ha có. Còn chư quý khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm món chi cũng gởi ra tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ nhơn cần khải.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh — SAIGON

Kính trình quý ông quý bà đừng bỏ bỏn tiệm mới thành được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi tới như sau này:
Đồ đồng: Các kiểu lu chơn, lu mỗ, chũn, đèn, lục bình, mâm đồng và chậu trồng kiêu ván ván...
Đồ căn và đồ chạm làm bằng đồng gồ gồ trước: Sập căn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liên căn giắt và ván, bình phương, thọ bình, hoành, và khay, cũng các thứ ghế salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn 2 trăn kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế)).
Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhả.
Đồ thêu: Giắt giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tin xảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.
Nư quý ông, quý bà ở **Lục-châu** có về chơi Saigon xin mời các ngài ghé bỏ lại coi, nếu muốn mua hoặc đặt, bôn tiệm tôi sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng ứng rước.

Chủ nhơn kính cáo,
PHÙNG-VÂN-XUÂN

TRƯƠNG-THÁI-TRÚ
Chủ nhơn

HÀM-CHAU KHÁCH-CHAU
Rue Amiral Courbet Saigon số 29 và 31

Phòng sạch sẽ
lâm, thiết rộng
rất, rất thanh-tịnh
và lại khoản khoản
Giá rẻ.

Quý khách tiện đường ghé nghỉ tại **Hàm-chau khách-chau** ở **chỗ đầu đường** vừa ý. Bởi rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho quý khách hể muốn đi-liệt.

LÂM-QUA NG-RỒI
Chủ nhơn

Thay cũ đổi mới

Kính cáo **Lục-châu** quý khách đừng bỏ bỏn tiệm mới thành được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi tới như sau này:
Đồ đồng: Các kiểu lu chơn, lu mỗ, chũn, đèn, lục bình, mâm đồng và chậu trồng kiêu ván ván...
Đồ căn và đồ chạm làm bằng đồng gồ gồ trước: Sập căn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liên căn giắt và ván, bình phương, thọ bình, hoành, và khay, cũng các thứ ghế salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn 2 trăn kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế)).
Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhả.
Đồ thêu: Giắt giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tin xảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.
Nư quý ông, quý bà ở **Lục-châu** có về chơi Saigon xin mời các ngài ghé bỏ lại coi, nếu muốn mua hoặc đặt, bôn tiệm tôi sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng ứng rước.

Chủ nhơn kính cáo,
PHÙNG-VÂN-XUÂN

TÂN TÂN HIỆP THÀNH
Ở tại đường Viênai số 40 gần chợ Saigon môn
HUYNH-VÂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đồ màu mà lại khéo, lại có làm ở An-trần có chứng bằng đồng xi-ni-kên (Nickel) quý khách ở **Lục-châu** nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thường ngời.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUYNH-VÂN-NHUNG, cần-bách.

ĐÔNG GIẤY TÂY VÀ ANNAM
LE-VAN-ĐEN
CHỢ HÌNH VÀ RƠI HÌNH RA LỜI
— SAIGON —

Thay cũ đổi mới

Kính cáo **Lục-châu** quý khách đừng bỏ bỏn tiệm mới thành được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi tới như sau này:
Đồ đồng: Các kiểu lu chơn, lu mỗ, chũn, đèn, lục bình, mâm đồng và chậu trồng kiêu ván ván...
Đồ căn và đồ chạm làm bằng đồng gồ gồ trước: Sập căn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liên căn giắt và ván, bình phương, thọ bình, hoành, và khay, cũng các thứ ghế salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn 2 trăn kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế)).
Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhả.
Đồ thêu: Giắt giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tin xảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.
Nư quý ông, quý bà ở **Lục-châu** có về chơi Saigon xin mời các ngài ghé bỏ lại coi, nếu muốn mua hoặc đặt, bôn tiệm tôi sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng ứng rước.

Chủ nhơn kính cáo,
PHÙNG-VÂN-XUÂN